

26 sep 2024 -12:31

Het dilemma van de Belgische consument: fair trade steunen in een gespannen economisch klimaat

Week van de Fair Trade (2 - 12 oktober)

Belgen dichten fair trade een goed imago toe: 66% van de Belgen is ervan overtuigd dat fair trade positief kan bijdragen aan een ecologische en sociale transitie. Dat vertaalt zich echter niet in onze consumptie, want in 2023 lijkt het volume verkochte fairtradeproducten erop achteruit gegaan, voor het eerst sinds een aantal jaren.

Hoewel Belgen fair trade kennen, zegt de meerderheid er onvoldoende over geïnformeerd te zijn. De Week van de Fair Trade (www.weekvandefairtrade.be) van het Belgisch ontwikkelingsagentschap Enabel (www.enabel.be) gaat dit jaar van start op 2 oktober. Tien dagen lang zetten we fair trade in de kijker in heel België, met een waaier aan activiteiten. Deze jaarlijkse bewustmakingscampagne is bekend bij de helft van de Belgen en heeft bij 4 op 10 deelnemers ook effectief een impact op hun aankoopgedrag.

Meer dan 1 op 3 Belgen staat neutraal tegenover fair trade [1]

Over het algemeen kennen Belgen fair trade (85%) en staan ze er positief tegenover: 7 op 10 vindt dat fairtradeproducten kopen betere levensomstandigheden creëert voor arbeiders en producenten in het Mondiale Zuiden en 6 op 10 denkt dat fair trade kopen goed is voor het milieu.

19% van de Belgen zegt vaak fairtradeproducten te kopen. Deze groep *'enthousiastelingen'* - die uit iets meer vrouwen dan mannen bestaat en waarin alle leeftijdsgroepen vertegenwoordigd zijn - kent fair trade heel goed, koopt ook duurzame producten en vindt circulaire economie belangrijk.

Daartegenover staat een even grote groep (17%) die fair trade afwijst. De *'verwerpers'* zijn significant minder geneigd om eerlijke producten te kopen en hebben helemaal niet de indruk dat fair trade kopen bijdraagt aan de rechten van arbeiders en producenten. In deze groep zitten iets meer mannen dan vrouwen en het zijn vooral mensen van middelbare leeftijd en ouder.

De jongeren vinden we dan weer meer terug in de sceptische groep (1 op 4 Belgen). De *'sceptici'* letten er niet echt op of ze al dan niet fair trade kopen en zijn niet echt overtuigd van de voordelen ervan. Ze hebben wel een goed beeld van fair trade. Tot deze groep behoren meer vrouwen dan mannen.

De grootste groep (38%) staat *'neutraal'* tegenover fair trade. In deze neutrale groep vinden we evenveel mannen als vrouwen: zij kopen niet vaak eerlijke producten, maar kennen het wel. Ze zouden meer geïnteresseerd zijn om eerlijke producten te kopen mocht de prijs lager zijn, de producten gemakkelijker herkenbaar en het aanbod groter. Ze zijn - net zoals de andere groepen - eerder aangetrokken tot lokale producten en zijn er niet van overtuigd echt bij te dragen aan het respect voor werknemers door fair trade te kiezen.

In 2023 steeg de verkoop van fair trade in waarde, maar niet in volume

Hoe vertaalt zich dat in ons aankoopgedrag? In 2023 gaven Belgen gemiddeld 42 euro uit aan fairtradeproducten. [2] Van dat bedrag ging 29 euro naar de aankoop van eerlijke producten uit het Mondiale Zuiden, wat een stijging betekent van net geen 5% tegenover vorig jaar. Maar aangezien de inflatie voor voeding vorig jaar 12,7% [3] bedroeg en voedingsproducten 97% uitmaken van alle fairtradeproducten die in ons land worden verkocht, lijkt het er eerder op dat het verkochte volume fair trade is gedaald.

De gestegen levenskosten en de koopkracht zijn trouwens de grootste bekommernis van de Belgen (na gezondheid). Meer dan de helft vindt eerlijke producten te duur en dat is zeker zo bij de jongeren. Prijs is ook veruit de grootste rem om (meer) fair trade te kopen.

2 tot 12 oktober: focus op de sociale en ecologische impact van onze consumptie

Belgen vinden het belangrijk om geïnformeerd te worden over eerlijke handel. Ook dat is het meest uitgesproken bij de jongeren: zij zijn het meest kritisch tegenover fair trade [4] maar zijn ook het meest op zoek naar informatie over het thema. Belgen willen vooral info over het reële inkomen van de producenten, prijsverschillen en karakteristieken van de producten en welke impact fair trade heeft op producenten.

“Campagnes zoals de Week van de Fair Trade blijven daarom nodig,” zegt minister van Ontwikkelingssamenwerking Caroline Gennez. “De helft van de Belgen heeft al over de Week van de Fair Trade gehoord en 41% van de personen die al aan een activiteit heeft deelgenomen geeft aan nu meer fair trade te kopen.”

Op 2 oktober gaat een nieuwe editie van de Week van de Fair Trade van start. Tien dagen lang staan eerlijke handel en eerlijke producten in de kijker met een waaier aan activiteiten die mensen doen stilstaan bij de ecologische en sociale impact van onze consumptie, met ook een ruim aanbod voor jongeren:

- Leuven gaat fair in campus corso, een nieuwe ontmoetingsplek voor jonge ondernemers, waar tijdens de Week van de Fair Trade een escape game rond cacao, een tapas/filmavond, een quiz en silent disco wordt georganiseerd;
- De Universiteit van Gent trekt volop de kaart van fair trade: 10 faculteiten organiseren debatten, workshops... voor studenten en docenten
- In Bornem gaan 6 jongeren samen met 6 Nuthese jongeren (stad in Zuid-Afrika) op zoek naar de betekenis van fair trade voor producenten en consumenten. Deze ervaringen worden in een interactieve tentoonstelling gegoten.

De volledige kalender is terug te vinden op www.weekvandefairtrade.be.

[1] Alle cijfers die in dit persbericht vermeld staan, komen uit de barometer fair trade 2024, afgenomen in juli 2024 door Dedicated in opdracht van Enabel. [De resultaten zijn hier te raadplegen: Barometer fair trade 2024 - Trade for Development Centre \(tdc-enabel.be\)](https://www.tdc-enabel.be) .

[2] Deze berekening werd gemaakt door Enabel op basis van de verkoopcijfers die werden

gecommuniceerd door de verschillende fairtradeorganisaties en - bedrijven zelf.

[3] ICN: jaarverslag

[4] Jongeren zien - meer dan de andere leeftijdscategorieën - eerlijke producten als een modeverschijnsel, niet mooi en/of een marketingstunt (uit barometer fair trade 2024)

Enabel
Hoogstraat 147
1000 Bruxelles
België
<https://www.enabel.be>

Guido Couck
Contactpersoon
+32 486 35 00 75
+32 2 505 37 00
guido.couck@enabel.be